

"Ska en näring med få utövare styra över den vilda faunan på mer än halva Sveriges landareal?"

Renskötselområdet har sedan 1970-talet beskrivits omfatta 40 procent av Sveriges yta. I regeringens svar till EU-kommissionen på klagomålet om vargjakten står: "Renskötselområdet omfattar således totalt knappt 225 000 kvadratkilometer bruttoareal. Sveriges totalareal är cirka 411 000 kvadratkilometer." Det innebär att regeringen därmed säger att renskötselområdet i ett nafs vuxit från 40 till 55 procent av Sveriges yta och att hela norrlandskusten från Söderhamn till Haparanda ingår i renskötselområdet. Även den lilla förekomsten av järvar i skogslandet i Gävleborgs och Västernorrlands län hamnar då i renskötselområdet.

Renskötselområdet är uppdelat på 51 samebyar fördelade på 33 fjällsamebyar, 10 skogssamebyar och 8 koncessionssamebyar. Det finns drygt 900 renskötsel företag och cirka 4 600 renägare. Antal renar i landet uppgick 2009 till cirka 250 000. Vid sekelskiftet fanns det cirka 221 000 renar. Renantalet har alltså ökat med 13 procent under den senaste tioårsperioden. Produktionen av renkött uppgick 2009 till 1 600 ton (1 400 ton år 2000).

Det statliga prisstödet för renkött ökade från 14,7 till 16,6 miljoner kronor. Andra statliga ersättningar och stöd (Tjernobyolyckan, katastrofskadeskydd, främjandet av rennäringen m.m.) ökade från 23,4 till 49,6 miljoner kronor. Ersättningen för trafikdödade renar (tåg, bil) ökade från 6,8 till 9 miljoner kronor. Slutligen – ersättningen för rovdjursförekomst i renskötselområdet ökade från 35 till 58,6 miljoner kronor under perioden 2000 - 2009 (Källa: SCB, Jordbruksstatistisk årsbok 2010).

DETTA FAKTAUNDERLAG FINNER man i Sveriges officiella statistik, men varför förefaller det att vara tabu att använda sig av den statistiken då det talas om rovdjuren och rennäring i kris? Rennäringens talespersoner använder hellre känslomässiga argument då rovdjuren förs på tal.

Det ställs stora krav på välgrundade underlag då det gäller rovdjurens antal. En jämförelse mellan åren 2000 och 2009 visar på en ökning från 173 till 227 föryngringar av lodjur och järvar i renskötselområdet. Den ökningen kan nästan helt tillskrivas järven som ökat från 41 till 87 föryngringar. Lodjuren har minskat i renskötselområdet, där antalet djur som skjuts ökat kraftigt de senaste åren.

Vargen uppträder som bekant endast tillfälligt i renskötselområdet och de som där påträffas försvinner ofta spårlöst eller skjuts från helikopter med stöd av skyddsjaksbestämmelser.

I det senaste desperata utspelet från miljöminister Carlgren ger han uppdrag att undersöka

hur vargar kan tillåtas få fri lejd i en korridor genom renskötselområdet.

ÄR DET RIMLIGT att rennäringen, som är en begränsad näringsverksamhet med få utövare, ska tillåtas styra över den vilda faunan på mer än hälften av Sveriges landareal? Inom vinterbetesmarkerna får renar beta under högst sju månader av året. Fjällsamebyarna fraktar alltmer renar med lastbil efter höstsamlingarna till vinterbetesmarkerna i skogslandet. Även biltransporterna på våren ökar. Därmed uppehåller sig inga eller i vart fall färre renar i mellanområdena mellan skog och fjäll. Stora områden i renskötselområdet används inte heller för renbete varje år.

Det utbetalas samma ersättning för en rovdjursföryngring av lo eller järvar oavsett om den ligger på åretrunt- eller vinterbetesmarker. Det bör även uppmärksammas att ersättning för lo- och järvföryngringar utbetalas utan att någon ren behöver dödas av rovdjur. Ersättningssystemet är till sin konstruktion förebyggande!

SVERIGE MÅSTE SOM nation själv ta ansvar för rovdjuren, vilket den tidigare miljöministern Kjell Larsson var tydlig med vid tillkomsten av rovdjurspolitiken 2001. Den nu delvis reviderade rovdjurspolitiken innebär allvarliga kursändringar med licensjakt på alla rovdjur och ogenomtänkta utplanteringsplaner av varg.

Renskötselområdet måste även i fortsättningsen vara järvens främsta tillhåll. Fjällräven, som sedan snart ett sekel befunnit sig på utrotningens rand, skulle säkert må bättre av om arten tilläts få del av de stora rovdjurens måltider. I Padjelanta nationalpark i Världsarvet Lapponia har ingen järvföryngring redovisats under hela 2000-talet. I stora delar av Norrland måste det också beredas plats för varg. Det bör i vart fall vara ett bättre alternativ att vargar med östlig härkomst där får hemortsrätt, än att trixa med kostsamma och riskfyllda utplanteringar, där konsekvenserna överhuvudtaget inte kan överblickas.

ROBERT FRANZÉN
STYRELSELEDAMOT

Våra Rovdjur ges ut av Svenska Rovdjursföreningen och kommer ut fyra gånger/år

Adress

Svenska Rovdjursföreningen
Masthamnen
116 30 Stockholm
info@rovdjur.se

Telefon

08-441 41 17

Hemsida

www.rovdjur.se

Medlemsavgift

275 kr, familjemedlem 30 kr,
betalas till bg 5509-3876
eller pg 149 42-7.

För medlemmar boende utomlands tillkommer 100 kr i porto.

Prenumeration

275 kr, betalas till bg 5509-3876
eller pg 149 42-7.

Adressändring

medlemsregister@rovdjur.se

Ansvarig utgivare

Roger Olsson
tel 0521-676 44
070-532 21 10
roger.olsson@rovdjur.se

Redaktör

Tatjana Kontio
Svenska Rovdjursföreningen
Masthamnen
116 30 Stockholm
08-441 41 17, 0736-19 72 59
tatjana.kontio@rovdjur.se

Redaktionsråd

Ylva Lindberg
Anders Bjärvall
Hans Ring

Medverkan

med material i tidningen sker på ideell basis. Våra Rovdjur redigerar materialet i samråd med medverkande och väljer publiceringstillfälle. Välkommen med text- och bildbidrag!

Manusstopp

Våra Rovdjur nr 2/2011
20 april 2011

Tryck

Sörmlands Grafiska

Upplag

6 000 ex

Omslagsfoto

Roine Karlsson
Vargar (hägn)